

कैलाश राजपत्र

कैलाश गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड:५) मकवानपुर, कार्तिक २३ गते, २०८० साल (संख्या:३)

भाग - २

स्थानीय सरकार

कालिकाटार, मकवानपुर, बागमती प्रदेश, नेपाल

खानीजन्य पदार्थको उत्खनन, निकासी तथा विक्री सम्बन्धी

कार्यविधि, २०८०

कैलाश गाउँ कार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (३) बमोजिम सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ।

प्रस्तावना:

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका स्लेट, ग्रेनाइट, चुनढुङ्गा, प्राकृतिक एवं खानीजन्य पदार्थको उत्खनन अनुमति, खानी दर्ताका लागि सम्बन्धित निकायमा दिने सिफारिस, गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने उत्खनन अनुमति, विक्री तथा निकासी शुल्क दस्तुर संकलन एवं स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (२) प (१) बमोजिम खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित बनाउन वाञ्छनीय भएकोले,

कैलाश गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५ को दफा ४ (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (क) यस कार्यविधिको नाम "खानीजन्य पदार्थको उत्खनन, निकासी तथा विक्री सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०" रहने छ।

(ख) यो कार्यविधि गाउँपालिकाको राजपत्रमा प्रकाशन भएको मिति देखी प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा यस कार्यविधिमा:

(क) "गाउँपालिका" भन्नाले कैलाश गाउँपालिका सम्झनु पर्दछ।

(ख) "अध्यक्ष" भन्नाले गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनु पर्दछ।

(ग) "उपाध्यक्ष" भन्नाले गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनु पर्दछ।

(घ) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनु पर्दछ।

(ङ) "ऐन" भन्नाले खानी तथा खनिज पदार्थ ऐन, २०४२ सम्झनु पर्दछ।

(च) "नियमावली" भन्नाले खानी तथा खनिज पदार्थ नियमावली, २०५६ सम्झनु पर्दछ।

(छ) "प्राविधिक समिति" भन्नाले कार्यविधिको दफा ३ (६) बमोजिमको समिति सम्झनु पर्दछ।

(ज) "विपद व्यवस्थापन समिति" भन्नाले गाउँपालिकाको विपद व्यवस्थापन समिति सम्झनु पर्दछ।

(झ) "अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण" भन्नाले कार्यविधिको दफा ५ (२) बमोजिमको समिति सम्झनु पर्दछ।

परिच्छेद-२

अनुमति सिफारिस दर्ता तथा नवीकरण

३. अनुमति सिफारिस, दर्ता तथा नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था: (१) गाउँपालिकाले नेपाल सरकारले तोकेको मापदण्ड पुरा गरेका ग्रेनाइट, चुनढुङ्गा, स्लेट खानी तथा खानीजन्य उद्योगहरूको सञ्चालनका लागि सम्बन्धित निकायमा खानी उद्योग दर्ताको लागि अनुमति सिफारिस दिन सक्नेछ।

(२) प्रचलित कानून बमोजिम मापदण्ड पुरा गरी खानी तथा खानीजन्य उद्योग सञ्चालन अनुमति प्राप्त गरेका त्यस्ता उद्योगले गाउँपालिकामा समेत दर्ता गर्नुपर्नेछ।

(३) दफा २ बमोजिम गाउँपालिकामा दर्ता भएका खानी तथा खानीजन्य उद्योगको सालबसाली रूपमा गाउँपालिकामा तोकिएको अवधिभित्र नवीकरण गर्नुपर्नेछ।

(४) गाउँपालिकामा नियमानुसार दर्ता एवं अद्यावधिक नभएका उद्योगहरू सञ्चालनमा रोक लगाउन सक्नेछ।

(५) खानी तथा खानीजन्य उद्योग सञ्चालनको अनुमति दिने सम्बन्धमा सिफारिस गर्न गाउँपालिकामा एक प्राविधिक समिति रहने छ। गाउँपालिकाको प्राविधिक समितिले खानीजन्य पदार्थ को प्रकृति, किसिम, परिमाण, स्थान र निश्चित चौहद्दी एकीन गरी सिफारीस गर्नेछ।

(६) उपदफा ५ बमोजिम सिफारिस गर्ने प्रयोजनका लागि देहायका पदाधिकारीहरू रहने गरी एक गाउँपालिकास्तरीय प्राविधिक समिति हुनेछ।

१. पूर्वाधार विकास शाखा प्रमुख - संयोजक

२. राजस्व शाखा प्रमुख - सदस्य

३. योजना तथा अनुगमन शाखा प्रमुख - सदस्य सचिव

(७) उपदफा २ बमोजिम खानी तथा खानीजन्य उद्योग सञ्चालनका लागि दर्ता एवं खानीजन्य पदार्थ उत्खनन्, सङ्कलन विक्रीका लागि

सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस सहित गाउँपालिकामा अनुसूची-१ को फारम भरी निवेदन दिनुपर्नेछ।

(८) प्राप्त निवेदनको आधारमा प्रारम्भिक अध्ययन तथा स्थलगत निरीक्षण गर्ने जिम्मेवारी प्राविधिक समितिको हुनेछ।

(९) प्राविधिक समितिले स्थलगत निरीक्षण गरी अनुसूची-२ बमोजिमको विवरण भरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।

(१०) प्राविधिक समितिले पेश गरेको प्रतिवेदन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गाउँ कार्यपालिकाको बैठकमा प्रस्ताव स्वरूप पेश गर्नुपर्नेछ।

(११) खानी तथा खानीजन्य उद्योग सञ्चालन अनुमति दिने भनी कार्यपालिका बैठकबाट निर्णय वा स्वीकृत भएमा अनुसूची-३ बमोजिम गाउँपालिकामा दर्ता गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले सञ्चालन अनुमतिपत्र दिनेछ।

परिच्छेद-३

उत्खनन्, निकासी तथा विक्री

४. **उत्खनन्, निकासी तथा विक्री सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) सम्बन्धित निकायबाट IEE/EIA स्वीकृत भई आएका एवं प्रचलित मापदण्ड पुरा गरी गाउँपालिकामा उद्योग सञ्चालन अनुमति प्राप्त गरी दर्ता भएका खानी तथा खानीजन्य उद्योगलाई गाउँपालिकाले अनुसूची-४ बमोजिम वातावरण शुल्क वापतको दस्तुर लिई उत्खनन्, निकासी तथा विक्री गर्न दिनेछ।

(२) सञ्चालन अनुमतिपत्र प्राप्त उद्योगले IEE/EIA गरेको क्षेत्र बाहेक अन्य स्थानमा उत्खनन् गर्न तथा यन्त्र उपकरणको प्रयोग गर्न पाइनेछैन। तर गाउँपालिकाको विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय र आदेश बमोजिम जोखिमुक्त स्थानको व्यवस्थापन गर्न सो कुराले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन।

(३) खानी तथा खानीजन्य उद्योग दर्ताको लागि सम्बन्धित निकायमा गरिने सिफारिस, गाउँपालिकामा सञ्चालन दर्ता तथा नवीकरण धरौटी लगायतका राजस्व दस्तुर सम्बन्धी व्यवस्था अनुसूची-५ बमोजिम हुनेछ।

(४) सम्बन्धित खानी तथा खानीजन्य उद्योगले खानीजन्य पदार्थको उत्खनन् तथा निकासी गर्दा वातावरणीय प्रदुषण, धुलोका कारण उद्योग वरपरका वस्ती, खेतीयुक्त क्षेत्र एवं मानव जीवन समेत प्रभावित हुने हुँदा सोको न्यूनीकरण र व्यवस्थापनमा उच्चतम ध्यान दिनुपर्नेछ।

परिच्छेद-४

अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति

५. अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण सम्बन्धी व्यवस्था: (१) यस कार्यविधि बमोजिम दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका उद्योग यस कार्यविधि तथा प्रचलित कानूनको पालना गरी सञ्चालन भए वा नभएको सम्बन्धमा अनुगमन गर्न गाउँपालिकामा एक अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समिति रहनेछ।

(२) उपदफा १ बमोजिमको समितिमा देहाय बमोजिमका पदाधिकारीहरू रहने गरी गठन हुनेछ:

(क) गाउँपालिका अध्यक्ष	- संयोजक
(ख) गाउँपालिका उपाध्यक्ष	- सदस्य
(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	- सदस्य
(घ) सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्ष	- सदस्य
(ङ) प्राविधिक शाखा प्रमुख	- सदस्य
(च) योजना तथा अनुगमन शाखाको प्रमुख	- सदस्य सचिव

(३) उपदफा २ बमोजिमको गठित अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले आवश्यकता अनुसार खानी तथा खानीजन्य उद्योगको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गर्नेछ।

(४) अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गर्दा त्यस्ता खानी तथा खानीजन्य उद्योगले प्रचलित कानूनको पालना गर्नुपर्नेमा नगरेको एवं गाउँपालिकामा लिनुपर्ने अनुमति, दर्ता तथा नवीकरण लगायतका कार्य गर्नुपर्नेमा सो नगरेको र वातावरणीय दृष्टिले प्रतिकूल प्रभाव पर्ने गरी खानी तथा खानीजन्य पदार्थ उत्खनन् गरेको पाईएमा उक्त समितिले प्रतिवेदन तयारी गरी कार्यपालिकामा पेश गर्नेछ र सो प्रतिवेदनका आधारमा

कार्यपालिकाबाट निर्णय गरी उत्खनन तथा निकासीको कार्य बन्द वा रोक्न सक्नेछ।

परिच्छेद-५

विविध

६. संशोधन वा हेरफेर: कार्यपालिकाले विद्यान समितिसँगको परामर्शमा यस कार्यविधिमा आवश्यकता अनुसार संशोधन वा हेरफेर गर्न सक्नेछ।

७. यसै बमोजिम हुने: (१) यस कार्यविधि स्वीकृत भै लागू हुनु भन्दा अघि देखिनै सञ्चालित खानी तथा खानीजन्य उद्योगको हकमा समेत यसै कार्यविधि बमोजिम हुनेछ।

(२) यस कार्यविधिमा उल्लेखित नभएका व्यवस्थाहरू खानी तथा खनिज पदार्थ ऐन, २०४२ र खानी तथा खनिज पदार्थ नियमावली, २०५६ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

८. बाधा अड्काउ फुकाऊ: यस कार्यविधि कार्यान्वयनको क्रममा कुनै बाधा उत्पन्न भएमा कार्यपालिकाले बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ।

अनुसूची-१

(दफा ३ को उपदफा (७) सँग सम्बन्धित)

निवेदको ढाँचा

मिति: २०...../...../.....

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू
कैलाश गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
कालिकाटार, मकवानपुर।

मैले/हामीले यस गाउँपालिकाकोनं. वडाको
.....स्थानमा खानीजन्य पदार्थको उत्खनन्, निकासी
तथा विक्री सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० बमोजिम निम्नानुसारको क्षेत्रमा
खानीजन्य पदार्थको उद्योग सञ्चालनको लागि दर्ता गर्नुपर्ने भएकोले देहाय
बमोजिमको विवरण खोली निवेदन गरेको छु/छौं।

१. व्यक्तिको,

नाम :-

फ्याक्स नं. :-

पेशा :-

टेलिफोन :-

हुलाक ठेगाना :-

टेलेक्स :-

२. संगठित संस्था/फर्म/कम्पनीको,

नाम :-

टेलिफोन :-

पेशा :-

दर्ता मिति र नं.:-

हुलाक :-

दर्ता भएको निकाय :-

फ्याक्स नं.:-

मुख्य संचालक :-

३. खनिज कार्य गर्न चाहेको खनिज पदार्थ :-

४. खनिज कार्य गर्न चाहेको अवधि :-

५. प्राविधकको व्यवस्था :-

(१) आफै भए,

(क) व्यवसायिक योग्यता र तालिम

(ख) अनुभव

(२) अन्य भए

(क) नाम र ठेगाना

(ख) व्यवसायिक योग्यता र तालिम

(ग) अनुभव

६. खानीजन्य पदार्थको उत्खनन् कार्य गर्न माग गरेको क्षेत्रको चौहद्वि विवरण:-

कैलाश गाउँपालिका वडा नं. स्थान
को लाई मूल चिन्ह मानी पूर्व मिटर
पश्चिम मिटर उत्तर मिटर र दक्षिण
..... मिटर जम्मा वर्ग कि.मि।

संलग्न कागजातहरू

१. सम्बन्धित निकायबाट अनुमति लिएको वा दर्ता गरेको प्रतिलिपि
२. IEE/EIA प्रतिवेदन
३. नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
४. खानीजन्य क्षेत्रको ट्रेस नक्सा तथा जग्गाको पुर्जा (व्यक्तिको जग्गा भए)
५. पासपोर्ट साइज फोटो २ प्रति

निवेदकको

दस्तखत:

नाम, थर:

सम्पर्क नं.:

मिति:

अनुसूची-२

(दफा ३ को उपदफा (९) सँग सम्बन्धित)

स्थलगत निरीक्षण प्रतिवेदन

यस गाउँपालिकाको "कैलाश गाउँपालिकाको खानी जन्य पदार्थको उत्खनन् अनुमति तथा बिक्री वितरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०" अनुसार गठित प्राविधिक समितिले प्रस्तावित श्री
.....ले..... उद्योग सञ्चालनका लागि मिति मा स्थलगत निरीक्षण गर्दा देखिएको अवस्था निम्नानुसार रहेकोले सोही अनुसारको प्रतिवेदन पेश गरेका छौं।

(क) निरीक्षण गरिएको प्रस्तावित उद्योगको नाम:

(ख) प्रस्तावित उद्योग रहने ठेगाना:

(ग) निरीक्षणको उद्देश्य:

सुझावहरू

१.

२.

३.

तपसिलमा उल्लेखित बमोजिमका शर्तहरू अनिवार्य रूपमा पालना गर्ने/गराउने गरी अनुमति दिनका लागि सिफारिस गरिन्छ।

१.

२.

३.

क्षेत्रको तस्वीरहरू :

प्रतिवेदकहरू

१.

२.

३.

४.

५.

अनुसूची-३

(दफा ३ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

स्थानीय सरकार

कैलाश गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

कालिकाटार, मकवानपुर

बागमती प्रदेश, नेपाल

खानीजन्य उद्योग सञ्चालन अनुमति दर्ता प्रमाणपत्र

मिति: २०...../...../.....

अञ्चल जिल्ला गा.पा./गा.वि.स. वडा नं. बस्ने श्री लाई खानीजन्य पदार्थको उत्खनन, निकासी तथा विक्री सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० बमोजिम निम्न लिखित क्षेत्र भित्र मिति देखि मिति सम्म यस गाउँपालिकाको कार्यपालिकाको मिति को निर्णयानुसार यो खानी उत्खनन अनुमति पत्र प्रदा गरिएको छ।

कार्य गर्ने क्षेत्रको विवरण

कैलाश गाउँपालिका वडा नं. स्थान को लाई मूल चिन्ह मानी सोबाट पूर्व मिटर, पश्चिम मिटर, उत्तर मिटर र दक्षिण मिटरको जम्मा वर्ग कि.मि।

अनुमतिपत्र प्रदान गर्ने अधिकारीको

दस्तखत:

नाम, थर:

पद:

अनुसूची-४

(दफा ४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

दस्तुर

सि.नं.	विवरण	खानीजन्य पदार्थ उद्योग
१.	अनुमति दर्ता दस्तुर	रु. ५०,०००/-
२.	नवीकरण दस्तुर	रु. २५,०००/-
३.	प्रमाणपत्र प्रतिलिपि दस्तुर	रु. १,०००/-
४.	वातावरण शुल्क	प्रति घन मि रु ८/-

प्रमाणिकरण मिति: २०८० कार्तिक २४

आज्ञाले
विनोद रोका
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत